

PHƯƠNG ÁN

Phòng chống đói, rét cho trâu, bò vụ Đông - Xuân 2015-2016

Theo nhận định của Trung tâm Dự báo Khí tượng Thủy văn Trung ương tình hình thời tiết năm nay có những diễn biến phức tạp, khó lường, rét đậm, rét hại kéo dài có thể xuất hiện; công tác chăm sóc nuôi dưỡng cho đàn vật nuôi ở một số địa phương chưa được người dân thường xuyên quan tâm; việc chấp hành tiêm phòng các loại vắc xin bắt buộc cho vật nuôi một số hộ chăn nuôi còn chưa chú trọng, thiếu thức ăn thô xanh trong vụ đông, dịch bệnh phát sinh là những nguyên nhân gây thiệt hại không nhỏ cho ngành chăn nuôi.

Để chủ động phòng chống đói, rét, dịch bệnh cho đàn vật nuôi, đặc biệt là đàn trâu, bò nhằm hạn chế thấp nhất thiệt hại do thiên tai, dịch bệnh gây ra, bảo vệ đàn gia súc trong vụ Đông-Xuân năm 2015-2016, đẩy mạnh phát triển chăn nuôi, hoàn thành chỉ tiêu kế hoạch giao hàng năm, Sở Nông nghiệp và PTNT xây dựng Phương án phòng chống đói, rét cho trâu, bò cụ thể như sau:

I. MỤC TIÊU PHƯƠNG ÁN

1. Mục tiêu chung

Tuyên truyền nâng cao ý thức của người chăn nuôi nhằm nâng cao hiệu quả chăn nuôi; giảm thiểu tới mức thấp nhất thiệt hại do thiên tai gây ra, nâng cao thu nhập cho hộ chăn nuôi, góp phần xoá đói giảm nghèo.

Chủ động nguồn thức ăn, chủ động trong công tác phòng chống dịch bệnh, bảo vệ đàn gia súc trong điều kiện thời tiết bất lợi của vụ Đông-Xuân, hạn chế thấp nhất thiệt hại do dịch bệnh gây ra.

2. Mục tiêu cụ thể

Đảm bảo số hộ chăn nuôi trâu, bò có dự trữ đủ thức ăn thô xanh (mỗi hộ chăn nuôi trâu bò có tối thiểu 01 cây rom). Biết cách chế biến, bảo quản thức ăn cho trâu, bò trong mùa khan hiếm thức ăn.

Các hộ chăn nuôi có chuồng trại hoặc lán tạm cho trâu, bò ở trong mùa Đông. Thực hiện nuôi nhốt trâu, bò tại chuồng khi nhiệt độ giảm xuống dưới 12°C.

100% số trâu, bò trong diện phải tiêm phòng được tiêm phòng vắc xin phòng các bệnh truyền nhiễm theo quy định của thú y.

II. NỘI DUNG PHƯƠNG ÁN

1. Trước khi vào mùa đông

1.1. Về chuồng trại

Hộ chăn nuôi nên xây dựng chuồng trại theo hướng kiên cố để chăn nuôi ổn định, lâu dài. Nên xây chuồng theo hướng Đông Nam, tránh gió lùa, mưa tạt và bị nắng chiếu lâu. Chuồng có hệ thống thoát, chứa chất thải, nên luôn khô ráo, sạch sẽ, có chất độn chuồng sạch, không trơn trượt, ẩm mốc; thường xuyên vệ sinh sạch

sẽ, tiêu độc khử trùng chuồng trại và phát quang các bụi cây rậm, khơi thông hệ thống rãnh thoát nước khu vực xung quanh chuồng nuôi; chuẩn bị dự phòng bạt, phen nứa... để khi nhiệt độ xuống mức rét đậm, rét hại dùng để quây xung quanh chuồng nuôi che chắn cho trâu bò. Những hộ chăn nuôi với số lượng lớn, không làm được chuồng thì phải làm lán tạm ở những nơi ít gió lùa để đưa trâu, bò về vào những ngày rét đậm, rét hại.

1.2. Về thức ăn thô xanh

Hướng dẫn người chăn nuôi trồng cây ngô dày đảm bảo diện tích khoảng 300 m²/1 con, chăm sóc số diện tích cây thức ăn (cỏ voi, cỏ Ghinê, cỏ VA06...) cho trâu, bò; tận dụng triệt để nguồn phế phụ phẩm nông nghiệp như rơm, rạ, thân cây ngô, lá mía chế biến, dự trữ thức ăn bằng phương pháp ủ chua hoặc phơi khô để dùng cho đàn trâu, bò trong vụ đông.

1.3. Về chăm sóc, nuôi dưỡng

Khẩu phần ăn của trâu, bò trưởng thành bình quân 30kg thức ăn thô/con/ngày, 0,5-1kg cám các loại, cho uống nước sạch pha với muối (20-30g muối/con/ngày). Chăm sóc tốt cho số trâu, bò già yếu và bê, nghé non mới sinh.

1.4. Về phòng, chống bệnh dịch

Tuyên truyền, vận động người chăn nuôi thực hiện tiêm phòng các loại vắc xin phòng các bệnh truyền nhiễm cho 100% số trâu, bò, bê, nghé trong diện phải tiêm phòng định kỳ 2 lần/năm (vụ Xuân - Hè, vụ Thu - Đông) hoặc tiêm phòng bổ sung cho trâu, bò chưa được tiêm phòng chính vụ, theo quy định của thú y. Hướng dẫn tẩy nội, ngoại ký sinh trùng cho trâu, bò, bê, nghé (*Tiên mao trùng, ve, rận; giun đũa cho bê, nghé...*).

Định kỳ thực hiện vệ sinh, tiêu độc, khử trùng, xử lý chất thải chăn nuôi để hạn chế dịch bệnh phát sinh. Tăng cường kiểm tra, giám sát chặt chẽ đàn trâu, bò để phát hiện và có biện pháp xử lý kịp thời khi bệnh, dịch xảy ra.

2. Trong mùa Đông

2.1. Khi nhiệt độ xuống dưới 15⁰C

- Về chuồng trại: Dùng phen nứa, bạt che chắn chuồng nuôi đảm bảo không bị gió lùa, mưa hắt vào chuồng; thường xuyên vệ sinh sạch sẽ, giữ khô nền chuồng phải có chất độn khô ráo đủ ấm, buổi tối đưa trâu, bò về chuồng, không được buộc trâu bò ở gốc cây, bờ rào hoặc thả rông quanh nhà làm cho trâu bò bị tiêu hao nhiều năng lượng cho việc chống rét; đối với các hộ gia đình chưa có điều kiện làm chuồng thì phải làm lán tạm hoặc các hộ nuôi trâu, bò cùng khu vực chăn thả có thể liên kết cùng nhau làm lán tạm để nhốt trâu, bò.

- Về chăm sóc, nuôi dưỡng: Tăng cường chế độ chăm sóc, nuôi dưỡng, cân đối khẩu phần ăn phù hợp, đủ dinh dưỡng để đảm bảo sức khỏe cho đàn trâu, bò có sức chống rét, bệnh tật.

- Về giám sát bệnh dịch: Hàng ngày kiểm tra, giám sát chặt chẽ đàn trâu, bò để có biện pháp xử lý kịp thời khi bệnh, dịch xảy ra. Phát hiện và điều trị một số bệnh thường gặp như: giun đũa, cước chân, tiêu chảy, ký sinh trùng đường máu...

2.2. Khi nhiệt độ xuống dưới 12⁰C

Khi có dự báo thời tiết nhiệt độ xuống dưới 12⁰C, tuyên truyền, vận động người chăn nuôi đôn trâu, bò về nuôi nhốt tại chuồng, lán tạm, tuyệt đối không thả rông tự do ngoài đồng, ngoài bãi chăn thả, trên rừng qua đêm. Cho trâu, bò nghỉ làm việc và cho ăn đảm bảo đầy đủ dinh dưỡng, tăng khẩu phần thức ăn tinh của trâu, bò lên khoảng 2kg/con/ngày để bổ sung năng lượng giúp trâu, bò chống lại giá rét. Chú ý cho trâu, bò ăn thức ăn thô trước rồi mới cho ăn thức ăn tinh, cho uống nước sạch pha với muối (20-30g muối/con/ngày).

Có thể thực hiện các biện pháp chống rét cho trâu, bò bằng cách dùng chăn, bao tải khoác cho trâu, bò, hoặc có thể dùng bóng điện, đốt than củi, trấu để sưởi ấm cho trâu, bò đặc biệt là bê, nghé.

Thường xuyên theo dõi diễn biến tình hình dịch bệnh trâu, bò, kịp thời phát hiện trâu, bò bị các bệnh thường gặp như: Cước chân, tiêu chảy, kí sinh trùng đường máu, bệnh giun đũa bê nghé... để có biện pháp điều trị kịp thời. Trường hợp có trâu, bò chết chủ hộ chăn nuôi có trách nhiệm báo cho cán bộ thú y xã xác minh xử lý; báo cho thôn, xã lập biên bản báo cáo UBND huyện theo quy định.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Nông nghiệp và PTNT chỉ đạo

1.1. Chi cục Thú y

Đôn đốc, kiểm tra, tổ chức thực hiện tốt công tác tiêm vắc xin phòng các bệnh truyền nhiễm cho trâu, bò trong vụ Thu – Đông.

Phối hợp chặt chẽ với UBND các huyện, thành phố chỉ đạo Trạm Thú y, cán bộ thú y cơ sở theo dõi diễn biến tình hình dịch bệnh gia súc trên địa bàn để sớm phát hiện và xử lý kịp thời tránh để lây lan ra diện rộng.

Hướng dẫn tẩy ký sinh trùng cho trâu, bò, bê, nghé (Tiên mao trùng, giun đũa cho bê, nghé...); định kỳ thực hiện vệ sinh, tiêu độc, khử trùng, xử lý chất thải chăn nuôi.

1.2. Trung tâm Khuyến nông

Phối hợp tốt với Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh, Báo Tuyên Quang thông tin kịp thời về diễn biến tình hình thời tiết, khí hậu trên địa bàn tỉnh để người chăn nuôi biết và chủ động phòng chống rét cho gia súc.

Xây dựng chương trình Khuyến nông tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng cho người chăn nuôi trâu, bò thực hiện các biện pháp chủ động phòng, chống đói, rét, bệnh, dịch để đảm bảo an toàn sức khỏe cho vật nuôi, ổn định phát triển kinh tế. Chỉ đạo hệ thống khuyến nông hướng dẫn kỹ thuật trồng, chế biến bảo quản và dự trữ thức ăn cho trâu, bò trong vụ đông.

1.3. Phòng Chăn nuôi

Kiểm tra đôn đốc việc thực hiện phương án phòng chống đói rét cho đàn trâu, bò; tổng hợp báo cáo, tham mưu cho Sở Nông nghiệp và PTNT về giải pháp trong công tác phòng chống đói, rét cho trâu, bò đảm bảo kịp thời và hiệu quả.

2. Đề nghị các đơn vị phối hợp

2.1. Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố

Chỉ đạo Phòng Nông nghiệp và PTNT các huyện, Phòng Kinh tế thành phố: Xây dựng phương án phòng chống đói rét và dịch bệnh cho đàn trâu, bò cụ thể đến xã, thôn, bản phù hợp với từng địa phương; đôn đốc, kiểm tra, giám sát công tác triển khai thực hiện tại cơ sở như: Chuẩn bị dự trữ thức ăn, chuồng trại, công tác tiêm phòng... để có biện pháp chỉ đạo, hướng dẫn kịp thời. Báo cáo tình hình chăn nuôi trâu, bò trên địa bàn huyện, thành phố về Ủy ban nhân dân tỉnh, đồng thời gửi Sở Nông nghiệp và PTNT để phối hợp trong công tác chỉ đạo.

Chỉ đạo Ủy ban nhân dân các xã, phường, thị trấn: Kiện toàn Ban chỉ đạo phòng chống đói, rét và dịch bệnh cho đàn trâu, bò trong vụ Đông-Xuân do Chủ tịch Ủy ban nhân dân các xã, phường, thị trấn làm Trưởng ban, các thành viên gồm khuyến nông xã, thú y xã, mời Mặt trận tổ quốc, Hội Nông dân, Hội Phụ nữ, Hội Cựu chiến binh, Đoàn Thanh niên tham gia để tuyên truyền, vận động, đôn đốc, hướng dẫn người chăn nuôi thực hiện các biện pháp cần thiết để phòng chống đói, rét cho trâu, bò trong mùa Đông.

Đôn đốc hộ chăn nuôi sữa chữa, xây dựng chuồng trại; đối với những khu vực chăn thả tập trung, các hộ chăn nuôi có thể chọn nơi ít gió lùa phối hợp cùng nhau để làm lán tạm hoặc quây thành khu cho trâu, bò ở vào những ngày rét đậm, rét hại.

Vận động, hướng dẫn các hộ chăn nuôi trâu, bò giành đất để trồng cây thức ăn xanh, dự trữ rơm khô cho trâu, bò, mỗi hộ chăn nuôi tối thiểu phải có 01 cây rơm.

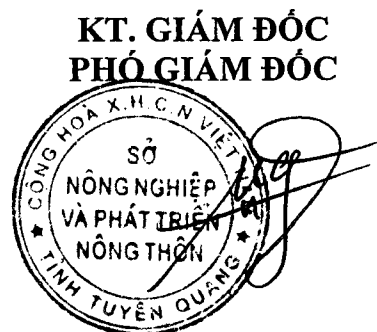
2.2. Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh, báo Tuyên Quang thông tin kịp thời về diễn biến tình hình thời tiết khí hậu trên địa bàn tỉnh và phối hợp với ngành nông nghiệp xây dựng chương trình khuyến nông tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng cho người chăn nuôi trâu, bò thực hiện các biện pháp chủ động phòng, chống đói, rét, bệnh, dịch để đảm bảo an toàn sức khỏe cho vật nuôi, ổn định phát triển kinh tế.

2.3. Các Sở: (Kế hoạch và Đầu tư, Tài chính); các đoàn thể, đơn vị có liên quan phối hợp với Sở Nông nghiệp và PTNT, Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố chỉ đạo thực hiện./.

Nơi nhận: *pm*

- Cục Chăn nuôi; (Báo cáo)
- UBND tỉnh; (Báo cáo)
- Ủy ban nhân dân các huyện, Thành phố;
- Các Sở: Tài chính, Kế hoạch và Đầu tư;
- Hội Nông dân tỉnh, Hội Cựu chiến binh tỉnh;
- Hội Liên hiệp phụ nữ tỉnh, Tỉnh đoàn Thanh niên;
- Đài Phát thanh - Truyền hình tỉnh, Báo Tuyên Quang;
- Giám đốc Sở; (Báo cáo)
- Các Phó giám đốc; (biết)
- Chi cục Thú y; (Thực hiện)
- Trung tâm Khuyến nông; (Thực hiện)
- Lưu: VT, CN (TA27).

(Phối hợp)

Phạm Mạnh Cường